

Samenvatting economisch recht Les 7

Vermogen/zakelijke rechten

1. Vermogen: het geheel van goederen en rechten (in geld waardeerbaar) die aan een bepaald rechtssubject toebehoren

Functie van vermogen: Het vermogen van een rechtssubject dient als “verhaalobject” voor de schuldeisers van dat rechtssubject (art 7 v. Hyp. W)

- Gedwongen tenuitvoerlegging: uitvoerbare titel => schuldeiser vraagt deurwaarder beslag te leggen op het vermogen van de schuldenaar => deurwaarder verkoopt vermogen => met de opbrengst wordt de schuldeiser terugbetaald

2. Waarop kan een schuldeiser recht hebben?

- In principe heeft een schuldeiser recht op alle goederen en rechten die aan de schuldenaar toebehoren
  - Ook als ze pas in bezit van de schuldenaar zijn gekomen nadat de schuld ontstond
  - Ook als ze zich bij een derde bevinden
  - Ook schuldvorderingen van de schuldenaar op een andere schuldenaar (art 1166 BW)
  - Niet op bepaalde goederen waarvan de wet zegt dat ze niet in beslag mogen genomen worden
- In principe heeft een schuldeiser geen recht op goederen die verdwenen zijn uit het vermogen van de schuldenaar, tenzij:
  - De overdracht van goederen niet voldoet aan de voorwaarden ervoor zoals die gesteld worden in het Hyp. W. (bv art 1)
  - De schuldeiser er via de pauliaanse vordering in slaagt de overdracht niet tegenwerpelijk te maken bij bedrieglijke miskenning van zijn rechten

3. Elke schuldeiser is gelijk

- Art 8 v Hyp. W.
  - Elke schuldeiser krijgt een deel van het vermogen van de schuldenaar dat in verhouding staat ten opzichte van de hoeveelheid schuld die hij moet terugkrijgen van de schuldenaar.
- **Tenzij:**
  - Voorrecht (recht dat schuldeiser voorrang verleent)
    - Algemene voorrechten (slaan op alle goederen van de schuldeiser)
    - Bijzondere voorrechten (slaan op bepaalde goederen)
  - Zakelijke zekerheden op grond van overeenkomst
    - Pand: op roerend goed
    - Hypotheek: op onroerend goed
- Persoonlijke zekerheden (bv borgstelling) geven geen uitzondering op de gelijke behandeling, maar de schuldeiser krijgt er een schuldenaar bij waarop hij zich kan gaan verhalen

4. Zakelijk vs persoonlijk recht

Persoonlijk recht	Zakelijk recht
<p>Relatief: recht tav van wie schuldenaar voor de betrokken verbintenis is</p> <p>wel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “derdenmedeplichtigheid aan andermans contractbreuk” • huur tegenwerpelijk aan koper van onroerend goed (zie art. 1743 BW) 	<p>Absoluut: recht afdwingbaar tav iedereen : bv. volgrecht van eigenaar indien goed in handen van derde wel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • soms voorwaarde voor tegenwerpelijkheid van zakelijk recht • soms bescherming derden te goeder trouw (bv. art. 2279 BW)
<p>Andere schuldeisers van schuldenaar moeten er geen rekening mee houden -- bij samenloop van schuldenaar: titularis van persoonlijk recht in beginsel onderworpen aan gelijkheid van schuldeisers</p>	<p>Indien goed in handen van een derde: schuldeisers van die derde moeten rekening houden met (tegenwerpelijk) zakelijk recht -- titularis van zakelijk recht niet onderworpen aan gelijkheid van schuldeisers</p>
<p>Wilsautonomie (bv. contractsvrijheid)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beperkt opgesomd in wet (“numerus clausus”) • Zakelijk recht enkel mogelijk op identificeerbaar goed (“specialiteitsbeginsel”)

5. Zakelijke rechten

- Eigendomsrecht
  - Bevoegdheden van de eigenaar
    - Genot: vruchten plukken
    - Beheer: verhuren, uitlenen, ...
    - Beschikking: verkopen, schenken, vernietigen
  - Beperkingen van privaatrechtelijke aard
    - Rechtsmisbruik
    - Burenhinder
  - Beperkingen van publiekrechtelijke aard
    - Onteigening
    - Opeising
    - Stedenbouw, ruimtelijke ordening, milieuvergunningen
    - Erfdienstbaarheden van openbaar nut

a. Verkrijging door verjaring: onroerende goederen

- 30 jaar bezit te kwader trouw
- 10 of 20 jaar bij bezit ter goeder trouw
  - 10 jaar als de werkelijke eigenaar in het rechtsgebied van het hof van beroep woont waarin het goed gelegen is
  - 20 jaar indien dit niet zo is (art 2265-2266 BW)

b. Verkrijging door verjaring: Roerende goederen

- Wijze van onmiddellijke eigendomsverwerving bij goede trouw
  - Enkel op grond van rechtshandeling die bezit overdraagt zoals koop, ruil. Niet bij huur of bewaargeving
- Uitzondering: de eigenaar van een gestolen of verloren zaak kan ze uit handen van de bezitter te goeder trouw opeisen binnen 3 jaar
  - **Eigenaar moet hiervoor niet betalen**, behalve indien de bezitter het goed in de normale handel heeft gekocht
  - Bezitter mag de prijs terugvorderen van degene van wie hij het goed gekocht heeft
  - Uitzondering op uitzondering: bankbriefjes kunnen niet teruggeëist worden.

c. Andere zelfstandige zakelijke rechten

- Vruchtgebruik: levenslang en volledig genotsrecht op andermans goed onder de verplichting de zaak in stand te houden en in natura terug te geven (Art 578 BW)
- Erfdienstbaarheid: een last die op een lijdend erf is gelegd en tot nut van een heersend erf is, dat aan een ander eigenaar toebehoort (Art 637 BW)
- Recht van opstal: het recht om op andermans grond gebouwen of beplantingen in eigendom te bezitten (Art 1 W. 10 jan 1824)
- Erfpacht: Zakelijk recht ontstaan uit overeenkomst en gesloten voor zeer lange duur (27-99j) waarbij de erfpachter tegen betaling een jaarlijkse cijns het volledige genot heeft van een stuk grond zonder eigenaar te zijn (Art 1 W. 10 Jan. 1824)

